

በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ ዕቃ የሚቀመጥበትን እና የሚቆይበትን ሁኔታ ለመወሰን የወጣ መመሪያ

መግቢያ

አገሪቷ ላለፉት አሥር ተከታታይ ዓመታት እያስመዘገበች ባለወ. ፈጣን ዕድገት፣ በተፈጠረው የኢኮኖሚ መነቃቃት ወደ አገር ውስጥ የሚገቡም ሆነ ወደ ወጭ የሚላኩ ዕቃዎች መጠን ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ ነው። ይኸም ዕድገት ወደ ፊት በእጥፍ እንደሚያድግ ይገመታል።

በአንጻሩ ዕቃን ከባሕር ወደብ የማንሳት አቅማችን በዚያው መጠን ባለማደጉ እና ከአስመጪው ጀምሮ በሂደቱ ተዋናይ በሆኑ አካላት ላይ ከሚታዩ ድክመቶችና ችግሮች፣ የማንጓዝ ሥርዓቱ ፈጣን አለመሆኑ ፣ በአገር ውስጥ በቂ የማከማቻ መጋዘን አለመኖሩ፣ የገቢ ንግድ ዕቃዎቻችን በወጭ ምንዛሪ ለሚከፈል ከፍተኛ የመጋዘን ኪራይ እና ዲመሬጅ /Demurrage/ እንዲሁም ከቆይታ ብዛት ለብልሽት ከመጋለጣቸውም በላይ ለባሕር ወደብ መጨናነቅ፣ አስመጪዎች ዕቃቸውን በወቅቱ በወላቸው መሠረት ማንሳት ባለመቻላቸው እና ዕቃዎች በተገቢ ጊዜ አገር ውስጥ ባለመግባታቸው ሳቢያ በአገር ውስጥ የዕቃዎች እጥረት መከሰት፣ በዕቃ እጥረቱ ምክንያት የሚፈጠር የዋጋ ወድነት፣ የፋብሪካ ምርቶች መቋረጥ፣ የግንባታዎች መዘግየት እንዲሁም ለልዩ ልዩ አላስፈላጊ ወጪዎችና መሰል ጉዳዮች እንዲከሰቱ ምክንያት ከመሆን በዘለለ ዕቃዎች በባህር ወደብ ላይ ከ6 ወር በላይ በመቆየታቸው በወደብ ባለቤት አገር ተወርሰው በጨረታ የመሸጥ ሁኔታ የሚደጋገም ክስተት የነበረ መሆኑ የሚታወስ ነው።

በዚህ መሠረት ከላይ ለተጠቀሱትን ችግሮች ዘላቂ መፍትሄ ለመስጠት የሚያስችል የአሰራር ሥርዓት ለመዘርጋት የሚያስችል መመሪያ ተግባራዊ ለማድረግ እና የሚመለከታቸው አካላት እስካሁን ተግባራዊ ሲያደርጉት የቆዩት ተግባርና ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ በተጨማሪ የሚጠበቅባቸውን ኃላፊነቶችና ግዴታዎች ለመወሰን በማሪታይም ዘርፍ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 549/1999 አንቀጽ 18 (ለ) መሠረት ለትራንስፖርት ሚኒስቴር በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህ ረቂቅ መመሪያ ተዘገጅቷል።

ይህ የአሠራር ሥርዓት ሥራ ላይ የሚውለው፣ ከኢትዮጵያ የባሕር ትራንስፖርትና ሎጅስቲክስ አገልግሎት ድርጅት በተጨማሪ የሌሎች የመንግሥት መስሪያ ቤቶችን ተግባር እና ኃላፊነት የሚሰጥ በመሆኑ በተቋቋሙበት አዋጅ በተሰጣቸው ተግባር እና ኃላፊነት ልክ ተግባር እና

ኃላፊነት ለመወሰን እንዲቻል እንዲሁም ሥርዓቱ ከመልቲ ሞዳል አዋጅ ጋር የተጣጣመ ለማድረግ የመልቲ ሞዳል አዋጅ ቁጥር 548/1999፣ የማሪታይም ጉዳይ ባለስልጣን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 549/1999፣ የገቢዎችና ጉምሩክ አዋጅ 622/2001፣ የደረቅ ወደብ ለባለዕቃዉ ስለሚኖረዉ ኃላፊነት ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር 588/2002፣ በባንክ በመያዣነት ስለተያዙ የማይንቀሳቀሱ እና የሚንቀሳቀሱ ንብረቶች የወጣ አዋጅ ቁጥር 97/1990 እና ማሻሻያዎቹ ጋር የተጣጣመ እንዲሆን በማድረግ የገቢ እቃዎችን የትራንዚት ጊዜ እና ወጪ ኢኮኖሚያዊነት ለማረጋገጥ ወደ ደረቅ ወደብ ተርሚናል የሚገቡ ዕቃዎችን በተቻለ ፍጥነት እየወጡ ለሌሎች ተተኪ ገቢ ዕቃዎች ቦታ እንዲለቁ ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ በሥራ ላይ ያሉ ሕጎችና ደንቦችን በማይቃረን ሁኔታ ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ይህን መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ «በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ ዕቃ የሚቀመጥበትን እና የሚቆይበትን ሁኔታ ለመወሰን» የወጣ መመሪያ ቁጥር 5/2007 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር ፣ በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-

- 2.1 'ድርጅት' ማለት በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 255/2004 መሠረት የተቋቋመው የኢትዮጵያ የባሕር ትራንስፖርትና ሎጅስቲክስ አገልግሎት ድርጅት ነው፤
- 2.2 'የደረቅ ወደብ ተርሚናል' ማለት የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን፣ የሌሎች ተቆጣጣሪ ተቋማት ቢሮዎችን እንዲሁም ድርጅቱ በራሱ ወጪ የአገልግሎት መስጫ ማዕከላትን ገንብቶ ወይም ተከራይቶ ገቢና ወጪ ዕቃዎችን የሚያስተናግድበት ስፍራ ነው፤
- 2.3 'የኮንቴይነር ዕቃ' ማለት በኮንቴይነር ውስጥ የሚገኝ ንብረት ማለት ነው፤

2.4 'የብሬክ በልክ ዕቃ' ማለት ኮንቴይነርንና ሮሮን ሳይጨምር በሳጥን ፣ በካርቶን በጆንያና በሌላ መጠቅለያ ተጠቅልሎ የሚገኝ ወይም ከኮንቴይነር የወጣ ማናቸውም ዓይነት ንብረት ነው።

2.5 "የተተወ ዕቃ" ማለት የጉምሩክን ሥነ-ሥርዓት ሳይፈጽም ለሁለት ወር ወይም የጉምሩክን ሥነ-ሥርዓት ከተፈጸመበት በኋላ ከሰባት ቀን በላይ በደረቅ ወደብና ተርሚናል ወይም በጉምሩክ መጋዘን የቆየ ዕቃ ነው።

2.6 'እፎይታ ጊዜ' ማለት አንድ ዕቃ የደረቅ ወደብ ከደረሰ በኋላ ለ8 ቀናት ያለክፍያ በደረቅ ወደብ የሚቆይበት ጊዜ ማለት ነው።

2.7 "አዋጅ" ማለት የማሪታይም አስተዳደር ዘርፍ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 549/1999 ነው።

2.8 ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ማለት የትራንስፖርት ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው።

2.9 "ባለሥልጣን" ማለት የማሪታይም ጉዳይ ባለሥልጣን ነው።

2.10 "ሮሮ" ማለት በራሳቸው ጉልበት የሚጫኑ እንደ መኪና የመሳሰሉትን ጭነቶች ማለት ነው።

3. የመመሪያው ዓላማ

በመልቲሞዳል ትራንስፖርት ሥርዓት ተጓጉዘው በደረቅ ወደብ ተርሚናል የገቡ ዕቃዎችን በአስመጪዎች በፍጥነት እንዲነሱለተፈለገው ዓላማ እንዲደርሱ ለማድረግ እንዲሁም በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ በገቡ ዕቃዎች ክምችት ምክንያት የሚፈጠርን መጣብብ ለመቀነስ ብሎም ለማስወገድ ነው።

4. አስፈጻሚ አካል

በአዋጅ ቁጥር 622/2001 መሠረት የገቢዎች እና ጉሙሩክ ባለስልጣን እንዲሁም በአዋጅ ቁጥር 549/1999 በተደነገገው መሠረት የማሪታይም ጉዳይ ባለስልጣን ይህንን በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ ዕቃ ስለማስቀመጥና ማቆየት የወጣውን መመሪያ የማስፈጸም ስልጣን እና ኃላፊነት በጋራ ተሰጥቶአቸዋል።

5. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሥርዓት ተጓጉዞ በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ በሚገኝ የግለሰብ፣ የግል ድርጅት፣ የመንግስት መስሪያ ቤትና የመንግስት የልማት ድርጅት ዕቃ ወይም በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሥርዓት በተጓጓዘ እና መዳረሻውን በደረቅ ወደብ ተርሚናል በአደረገ በማንኛውም ዕቃ ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

ክፍል ሁለት

መመሪያው የሚመለከታቸው አካላት ተግባር እና ኃላፊነት

6. የማሪታይም ጉዳይ ባለስልጣን ኃላፊነትና ተግባር

በዚህ መመሪያ አፈጻጸም ባለስልጣኑ የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል።

6.1 የደረቅ ወደብ ተርሚናል የአገልግሎት አሰጣጥ ስታንዳርድ በማዘጋጀት ሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል እንደዚሁም ስታንዳርዱን ያሻሽላል፤

6.2 የደረቅ ወደብ ተርሚናል ታሪፍ ይቆጣጠራል፤

6.3 በደረቅ ወደብ ተርሚናል የሚሰጡ አገልግሎቶችን፣ የዕቃዎችን የቆይታ ጊዜ፣ የተወረሱ ዕቃዎችና አጠቃላይ መረጃን ያሰባስባል፣ ያጠናቅራል፣ በአፕራሽን ያጋጠሙ ችግሮችን ይከታተላል፣ የመፍትሄ ኃሳብ በማካተት ለሚኒስቴሩ ሪፖርት ያቀርባል፤

6.4 የዚህን መመሪያ አተገባበር በመከታተል በአፈጻጸም ሂደት ላይ የተከሰቱ የሕግ፣ የደንብና አሰራር ክፍተቶችን በመለየት እንዲሁም የዚህ መመሪያ አካል ከሆኑ መስሪያ ቤቶች በሪፖርት መልክ የተሰበሰበው የተለየ የሕግ፣ የደንብና የአሰራር ክፍተቶችን በመለየት የሚመለከታቸውን አካላትን በማስተባበር ክፍተቶቹ የሚስተካከሉበትን በጥናት ላይ የተመሠረተ የመፍትሄ ኃሳብ ለሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ያቀርባል፤

6.5 በዚህ መመሪያ ተግባር እና ኃላፊነት የተሰጣቸው የመንግሥት መስሪያ ቤቶች እና የልማት ድርጅቶች መመሪያውን ለመተግበር ተግባር እና ኃላፊነታቸውን እየተወጡ መሆኑን ይከታተላል፤ ለሚኒስቴሩ ሪፖርት ያቀርባል፤

6.6 ዕቃዎቻቸውን በወቅቱ ከደረቅ ወደብ ያላነሱ አስመጪዎችን የችግሮች ምንጭ በመለየት የሚመለከታቸውን አካላት በማስተባበር መፍትሄ እና የወሳኔ ኃሳብ በማዘጋጀት ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፤ ሲወሰንም አፈጻጸሙን ይከታተላል፡፡

7 የገቢዎች እና ጉምሩክ ባለሥልጣን ኃላፊነትና ተግባር

ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም ባለስልጣኑ የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል፤

7.1 በአዋጅ ቁጥር 622/2001 በተሰጠው ሥልጣንና ክድርጅቱ በሚቀርብለት በደረቅ

ወደብና ተርሚናል ሁለት ወር ያስቆጠሩ የገቢ ዕቃዎች ዝርዝር መሠረት ወደ ጉምሩክ የተተወ ዕቃ መጋዘን ያዘዋውራል፤

7.2 በደረቅ ወደብ ተርሚናል ማስቀመጫ በተተወ ዕቃዎች ላይ ባለድርሻ አካላት የሆኑትን ንግድ ባንክ እና አስመጪውን ባሳተፈ መልኩ ወይም ድርጅቱ የተተወ ዕቃ በሚስወግድበት የወስጥ አሰራሩ መሠረት የተተወ ዕቃዎችን በማስወገድ የድርጅቱ የየብስ ወደብ ጥበት ሥጋት እንዲቀንስ ያደርጋል፤

7.3 ተደጋጋሚ ማስታወቂያ ክድርጅቱ ደርሶአቸው ዕቃቸውን ከደረቅ ወደብ ላይ በ60 ቀናት ውስጥ የማያነሱ አስመጪዎችን ክድርጅቱ በሚላክለት ሪፖርት መሠረት በመለየትና በማጠናቀር በቀጣይ የወጭ ምንዛሪ ፍቃድ እንዳያገኙ ለብሔራዊ ባንክ ያሳውቃል፤ እንዲሁም ከመንግሥት ማንኛውም ድጋፍ እንዳያገኙ ዝርዝራቸውን ለንግድ ሚኒስቴር ያሳውቃል፤

7.4 በደረቅ ወደብና ተርሚናል የተተወ ዕቃዎች አወጋገድ በተመለከተ በተተወ ዕቃዎች ላይ መብት ያላቸው ድርጅቶች መረጃ በሚጠይቁበት ወቅት አስፈላጊውን መረጃ ይሰጣል፤

7.5 ይህን መመሪያ በማስፈጸም ሂደት የሕግ፣ የደንብና የአሠራር ክፍተቶችን በመለየት ክፍተቶቹ የሚስተካከሉበትን በጥናት ላይ የተመሠረተ የመፍትሄ ሃሳብ በማዘጋጀት ለባለሥልጣን መ/ቤቱ ያቀርባል፡፡

8 የድርጅቱ ተግባርና ኃላፊነት

በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አዋጅ ቁጥር 548/1999፣ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 136/1999 የደረቅ ወደብን ኃላፊነት በተመለከተ የተደነገገው መመሪያ እንዲሁም በአዋጅ ቁጥር 588/2002 የደረቅ ወደብ ለባለዕቃው ስለሚኖረው ኃላፊነት የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ይህንን መመሪያ በተመለከተ ድርጅቱ የሚከተለው ተግባር እና ኃላፊነት ይኖረዋል።

8.1 የደረቅ ወደብ ተርሚናል ፅህፈት ቤቶችን የሥራ ሰዓት ያሳውቃል፤

8.2 ለማንኛውም የዕቃ አስመጪ ወይም ዕቃ ተረካቢ በደረቅ ወደብ ተርሚናል ፅህፈት ቤት የደረሰውን ዕቃ ፅህፈት ቤቱ ለስምንት (8) ቀናት ያለክፍያ የማቆየት የወደብ አገልግሎት ይሰጣል፤

8.3 በአንቀጽ 8.2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ከችሮታ ጊዜ በላይ ለሚቆይ ዕቃ ለአስመጪው የተሰጠውን አገልግሎት በድርጅቱ አሠራር እና ታሪፍ መሠረት ዕቃውን ለማቆየት የተሰጠውን የአገልግሎት ክፍያ ከአስመጪው ላይ ይሰበስባል፤ እንዲሁም አሠራሩን እና ታሪፉን ለባለሥጣን መ/ቤቱ ያሳውቃል፤

8.4 የዕቃ አስመጪውን ማንነት እና አድራሻውን የሚገልፅ የተሟላ መረጃ ይይዛል፤

8.5 ዕቃው የደረቅ ወደብ ተርሚናል ከደረሰ በኋላ ለዕቃ አስመጪው በስልክ ወይም በደብዳቤ ወይም በፋክስ ወይም በኢ-ሜይል ወይም በራሱ ድረ-ገጽ ወይም በጋዜጣ ወይም በድርጅቱ ማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ በማውጣት ያሳውቃል፤

8.6 ዕቃው በኮንቴይነር ውስጥ ያለ ወይም ብሬክ በልክ ከሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ

8.4 መሠረት ለዕቃ አስመጪው የሚላከው መልዕክት የሚከተለውን ማካተት አለበት፡-

ሀ. የአስመጪውን ሙሉ ስም፤

ለ. የቢል ኦፍ ሎዲንግ ቁጥር፤

ሐ. ዕቃው በኮንቴይነር ውስጥ ያለ ወይም ብሬክ በልክ መሆኑን እና መለያ ቁጥሩን፤

መ. ዕቃው የደረቅ ወደብ ተርሚናል የደረሰበትን ቀንና የቆየበት ጊዜ፤ እንዲሁም

ሠ. የኮንቴይነሩ መጠን፤

8.7 ዕቃው ተሽከርካሪ ከሆነ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 6.5 መሠረት ለዕቃው አስመጪው የሚላከው መልዕክት የሚከተለውን ማካተት አለበት፡-

- ሀ. የአስመጪውን ሙሉ ስም፤
- ለ. የቢል አፍ ሎዲንግ ቁጥር፤
- ሐ. የተሽከርካሪው ዓይነት መግለጫ፤
- መ. በኮንቴይነር የመጣ ከሆነ የኮንቴይነር ቁጥር፤
- ሠ. የተሽከርካሪውን ሞተርና ሻሲ ቁጥር፤ እና
- ረ. ዕቃው የደረቅ ወደብ ተርሚናል ዕህፈት ቤት የደረሰበትን ቀንና የቆየበትን ጊዜ፡፡

8.8 ዕቃ አስመጪው ወይም ዕቃ ተረካቢው ዕቃው የደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ በገባ በተሠጠው የ 8(ስምንት) ቀናት የችሮታ ጊዜ ውስጥ ዕቃውን ካላወጣ ዕቃ አስመጪው ወይም ዕቃ ተረካቢው ዕቃውን እንዲያወጣ ድርጅቱ የመጀመሪያ ማስታወቂያ ለዕቃ አስመጪው ወይም ለዕቃ ተረካቢው በንዑስ አንቀጽ 8.5 በተገለጹት አማራጮች ይልካል፤

8.9 ዕቃ አስመጪው ወይም ዕቃ ተረካቢው የደረቅ ወደብ ተርሚናል የሚገኘውን ዕቃውን እንዲያነሳ የመጀመሪያ ማስታወቂያ በተፃፈለት ቀጣይ 20 (ሃያ) ቀናት ውስጥ ካላወጣ ዕቃው በዕቃ አስመጪው ወጪ ወደ ሌላ ቦታ ሊዛወር የሚችል መሆኑን በመግለጽ ከላይ በንዑስ አንቀጽ 8.5 በተገለጹት አማራጮች መሠራት የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ ድርጅቱ ለዕቃ አስመጪው ወይም ለዕቃ ተረካቢው ይሰጣል፤

8.10 በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ ከ45 (አርባ አምስት) ቀናት በላይ የቆየ ዕቃ ድርጅቱ ለቦታ አጠቃቀም እንዲመቸው ከኮንቴይነሩ ወይም ከኮንቴይነር በማውጣት ለማዛወር ቦታ ያደራጃል፤ ለገቢዎች እና ጉሙሩክ ባለስልጣን በማሳወቅ ዕቃዎቹን ሊያዘዋወር ይችላል፤ እንዲሁም ተገቢውን ጥበቃ ያደርጋል፤

8.11 በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ ያሉትን ከ 7 (ሰባት) ቀን በላይ የሆናቸውን ዕቃዎች፤ በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ ከ45 (አርባ አምስት) ቀን በላይ ሆኗቸው ወደ ሌላ ስፍራ የተዛወሩትን፤ እንዲሁም የደረቅ ወደብ ከገቡ በድምሩ 2 (ሁለት) ወር እና ከዚያ በላይ በመቆየታቸው ምክንያት በጉምሩክ በአዋጅ ቁጥር 622/2001 አንቀጽ

28 መሠረት ተገቢው እርምጃ እንዲወሰድባቸው ዝርዝራቸው የተላለፈ ዕቃዎችን በመጨመር፤ የየወሩን ሪፖርት ወር በገባ በ5 (አምስት) ቀናት ጊዜ ውስጥ ለባለስልጣን መ/ቤት እና ለሚመለከታቸው የመንግሥት አካላት ያቀርባል፤

8.12 በዚህ መመሪያ በአንቀጽ 8.11 ላይ የተገለጸውን ተግባር የሚያከናውን እንዲሁም በጉምሩክ በአዋጅ ቁጥር 622/2001 አንቀጽ 28 እና ተከታዮቹ ላይ በተደነገገው ጊዜ ገደብ ውስጥ የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ባለመፈጸሙ እንደ ተተወ ዕቃ የሚቆጠር በደረቅ ወደብ ተርሚናል ውስጥ የሚገኝ ማንኛውንም ዕቃ ዝርዝር ለገቢዎች እና ጉምሩክ ባለስልጣን መ/ቤት የሚያሳወቅ፤ የገቢዎች እና ጉምሩክ ባለስልጣን መ/ቤት በአዋጅ ቁጥር 622/2001 በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ማስወገዱን የሚከታተል፤ የማስወገዱ ተግባር በመ/ቤቱ በኩል በተገቢው ጊዜ እንዲከናወን የሚስታወስ ፣ ድርጅቱ ዕቃውን ለማንገዝ ያወጣውን ወጪ በማሳወቅ በጉምሩክ የዕዳ አከፋፈል ሥርዓት መሠረት ከተተወው ዕቃ ሽያጭ ላይ የድርጅቱን ድርሻ የሚሰበስብ እንዲሁም የተተወ ዕቃችን በተመለከተ አፈጻጸሙን በመከታተል ለሚመለከታቸው አካላት ሪፖርት የሚያቀርብ አቅም ያደራጃል /ይገነባል ፤

8.13 አደገኛ ዕቃን ከተጫነበት ተሽከርካሪ ሳይወርድ ተፈትሾ ለማስቀመጥ ወደተዘጋጀበት መዳረሻ እንዲጓጓዝ ከገቢዎችና ምሩክ ባለሥልጣን ጋር በመተባበር ይሠራል፤

8.14 በዚህ መመሪያ አንቀጽ 8.2 ላይ ከተጠቀሰው የእጭይታ ጊዜ በላይ ለሚዘገዩ ዕቃዎች በድርጅቱ የማስተናገድ ብቃት ማነስ ምክንያት አስመጪው ዕቃውን ሳያነሳ ቢቀር አስመጪው ከተጨማሪ የደረቅ ወደብ የቆይታ ክፍያ ነፃ ይሆናል፤

8.15 በደረቅ ወደብና ተርሚናል ውስጥ 30 (ሰላሳ) ቀናት እና ከዚያ በላይ የቆየ ዕቃ ካለና የኮንቴነር እጥረት ከተከሰተ ድርጅቱ በወጪ ምንዛሪ የሚከፈልን የኮንቴነር ኪራይ ለመቀነስ እንዲሁም በኮንቴነር ክምችት ብዛት ሊከሰት የሚችለውን የየብስ ወደብ ጥበት ለማስቀረት ሲባል እንደ ዕቃዎቹ ዓይነት እና ባሕርይ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ባለበት ዕቃዎቹን ከኮንቴነር ውስጥ በማወጣት ምቹ ነው ብሎ ባመነበት ቦታ ሊያስቀምጥ ይችላል፤

8.16 ድርጅቱ ዕቃውን ወደ ሌላ ስፍራ በሚያዛውርበት ጊዜ ወይም ከኮንቴይነር አውጥቶ በሚያስቀምጥበት ጊዜ ይህንን የሚመራበት የውስጥ የአሰራር ስርዓት ሊዘረጋ ይችላል፤

8.17 ድርጅቱ ከኮንቴነር ውስጥ ወጥቶም ይሁን ሳይወጣ ወደ ሌላ ቦታ የተዛወረ ዕቃን በተመለከተ የተዛወረውን ዕቃ ዓይነትና የተዛወረበትን ቦታ የሚገልፅ መረጃ መያዝ

አለበት፤ እንዲሁም የደብዳቤ፣ የፋክስ ወይም የኢ-ሜይል መልዕክት ለዕቃ አስመጪው ወይም ዕቃ ተረካቢው መላክ አለበት፤

8.18 በመመሪያው አንቀጽ 9.4 ላይ በተቀመጠው ድንጋጌ መሠረት አስመጪው አሳማኝ በሆነ ምክንያት ለድርጅቱ በማቅረብ ዝግግር እንዲዘገይ የተፈቀደለት ዕቃ ድርጅቱ ባስቀመጠለት ጊዜ ገደብ ዉስጥ አስመጪው ዕቃውን ካላነሳ እንደ ዕቃው ባሕሪ ከኮንቴነር ሳይወጣ ወይም በማወጣት እንዲዘዋወር ሊያደርግ ይችላል፤

9. የዕቃ አስመጪው ወይም ዕቃ ተረካቢው ተግባርና ኃላፊነት፤

ይህንን መመሪያ በተመለከተ የዕቃ አስመጪው ወይም ዕቃ ተረካቢው የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል፡፡

- 9.1 ሌተር አፍ ክሬዲት ሲከፍት ሙሉ አድራሻውን ማስመዘገብ አለበት፤
- 9.2 ዕቃው በደረቅ ወደብና ተርሚናል ከደረሰበት ቀን ጀምሮ በተፈቀደው የእፎይታ ጊዜ ውስጥ ያወጣል፤
- 9.3 በደረቅ ወደብና ተርሚናል ለሚያገኘው የወደብ አገልግሎት በታሪፍ መመሪያው መሠረት ለዕቃው የተሰጠውን ክፍያ የመፈፀም ግዴታ አለበት፤
- 9.4 በዚህ መመሪያ አንቀጽ 8.9 እንደተደገለጸው አስመጪው ዕቃውን ከደረቅ ወደብ ዕቃውን እዲያነሳ በተሠጠው የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ መሠረት ዕቃውን የማያነሳበት ከአስመጪው ችግር ውጪ መሆኑን የሚስረዳ በቂ ምክንያት ካለው ለድርጅቱ ማቅረብ ይችላል፤
- 9.5 ድርጅቱ ዕቃውን ከኮንቴይነሩ ወይም ከኮንቴይነሩ አውጥቶ ለማዛወር የሚያወጣውን ተጨማሪ ወጪ አስመጪው የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡
- 9.6 ዕቃው የጠፋው ወይም ጉዳት ደረሰበት ወይም ርክክቡ የዘገየው አስመጪው ወይም ዕቃ ተረካቢው ዕቃውን እንዲያነሳ ከድርጅቱ በተሰጠው ማስታወቂያ መሰረት ዕቃውን ባለማንሳቱ ምክንያት በማስረከቢያው ቦታ ተፈጻሚ በሚሆነው ልዩ አሰራር ወይም ህግ በመፈጸሙ ከሆነ በዕቃው ላይ ለሚደርሰው ጉዳት የደረቅ ወደብ ስለባለዕቃው ስለሚኖረው ኃላፊነት ለመወሰን በወጣው በአዋጅ ቁጥር 588/2002 አንቀጽ 4 (3) እና በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አዋጅ ቁጥር 548/1999 አንቀጽ 15 (2) ለ/ ii ላይ በተደነገገው መሠረት ስለ ዕቃው ጉዳት ድርጅቱን መጠየቅ አይችልም፡፡

9.7 ከ30 (ሰላሳ) ቀናት በላይ በመቆየት ወደ ሌላ የተዛወሩ ዕቃዎች የመጋዘን ኪራይ በ 30ኛው ቀን ላይ ከሚከፈል ታሪፍ በተጨማሪ በየቀኑ በ 0.05% በመጨመር ይከፍላል።

10. የብሔራዊ ባንክ ተግባርና ኃላፊነት

ይህን መመሪያ በተመለከተ ብሔራዊ ባንክ የሚተለው ኃላፊነት ይኖረዋል።

10.1 ዕቃ እያስመጡ በተገቢው ጊዜ ከደረቅ ወደብና ተርሚናል ዕቃቸውን የማያነሱ አስመጪዎች ያስመጡትን ዕቃ ካለነሱ ሌላ ዕቃ ለማስገባት እንዳይችሉ ከንግድ ባንኮችን ፈቃድ እና ድጋፍ እንዳያገኙ በአንቀጽ 10.2 እና 10.3 በተቀመጠው መሠረት ተፈጻሚ ያደርጋል፤

10.2 በአንቀጽ 9.1 ላይ የሚካተቱ አስመጪዎች ዝርዝር ከባለስልጣን መስሪያ ቤቱ ሲደርሰው ይህንኑ ዝርዝር ለሁሉም ንግድ ባንኮች ያስተላልፋል። አስመጪዎች ዕቃቸውን ሲያነሱ ባለሥልጣን መስሪያ ቤቱ ዝርዝሩን አሻሽሎ ሲልክ አስመጪዎቹ ፈቃድ ማግኘት እንዲችሉ ብሔራዊ ባንክ ለሁሉም ንግድ ባንኮች ያሳውቃል።

10.3 ንግድ ባንኮች በተሰጣቸው ተግባር እና ኃላፊነት መሠረት ሥራቸውን እንዲያከናውኑ ከላይ በአንቀጽ 10.2 በተጠቀሰው መሠረት መመሪያ ይሰጣል፤ እንዲሁም በማይተገብሩት ላይ ከባለስልጣን መስሪያ ቤቱ በሚደርሰው መረጃ መሠረት የማስተካከያ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወሰዳል።

11. የንግድ ባንክ ተግባር እና ኃላፊነት

ይህን መመሪያ በተመለከተ የንግድ ባንክ የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል።

11.1 የአስመጪዎችን አስፈላጊ ሰነዶች (Bill of Loading) በወቅቱ መድረሳቸውን ያሳውቃል ፤

11.2 የባንክ ፈቃድ በሚሰጥበት ወቅት የአስመጪዎችን የተሟላ አድራሻ ይመዘግባል።

ክፍል ሶስት

ልዩልዩ ድንጋጌዎች

12. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

ይህ መመሪያ ከመውጣቱ በፊት በደረቅ ወደብ ውስጥ 30(ሠላሳ) ቀን ለቆየ ዕቃ ድርጅቱ ለዕቃ አስመጪው ወይም ለዕቃ ተረካቢው የ20 (ሃያ) ቀን ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት በማስጠንቀቂያው ጊዜ ውስጥ አስመጪው ዕቃውን ካላነሳ ድርጅቱ ዕቃውን ወደ ሌላ ቦታ ሊያዛውር ይችላል በዚህ ሁኔታ በተዛወረው ዕቃ ላይም የዚህ መመሪያ ድንጋጌዎች ተፈፃሚ ይሆናሉ።

13. የማስፈጸሚያ ስልት

በዚህ መመሪያ በቅጥያነት አባሪ ሆኖ የተያያዘው የደረቅ ወደብና ተርሚናል የአገልግሎት ስታንዳርድ የሥራውን ሂደት እና የመመሪያውን አፈጻጸም ለመከታተል የሚያስችል የአሰራር ስታንዳርድ የዚህ መመሪያ አካል ሆኖ ይፈጸማል።

14. መመሪያውን ስለ ማሻሻል

ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ይህ መመሪያ ሊሻሻል ይገባዋል ብሎ በአመነ ጊዜ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ሊያሻሽለው ይችላል ።

15. መመሪያው የሚጸናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከታህሣሥ 1 ቀን 2007 ዓ.ም ጀምሮ ተፈፃሚ ይሆናል።

አዲስ አበባ ታህሣሥ 1 ቀን 2007 ዓ.ም

ወርቅነህ ገበየሁ
የትራንስፖርት ሚኒስትር

